

ΕΣΤΙΑ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΝ ΙΔΡΥΘΕΝ ΤΩΝ 1876

Βραβευθέντιον ύπό τοῦ ἐν Παρισίοις Συλλόγου πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν ἑλληνικῶν σπουδῶν,

ἀξιωθέντιον ἀργυροῦ μεταλλίου ἐν τῇ Ἐκθέσει τῆς

Δ' Ὁλυμπιάδος καὶ χαλκοῦ ἐν τῇ Παγκοσμίῳ Ἐκθέσει τοῦ 1889.

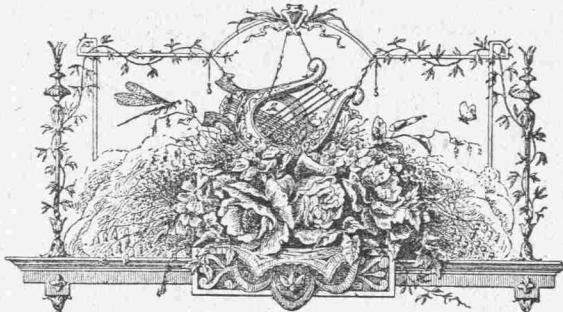
Τιμὴ συνδρομῆς ἑταῖρας καὶ προπληρωτέας: Διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν δρ. 8
διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν φρ. χρ. 10. — Τιμὴ φύλλου: Διὰ τὸ Ἐσωτερικόν
δρ. 0,20 διὰ τὸ Ἐξωτερικόν φρ. χρ. 0,20.

Διὰ καταχωρήσεις ἀγγελιῶν ἐν τῇ τελευταῖς σελίδῃ κτλ. γίνονται ἴδιαιτεραι
συμφωνίαι. — Γραφεῖον: δόδος Νομισματοκοπείου ἀριθ. 7 παρὰ τὴν
Διεύθυνσιν τῆς Ἀστυνομίας.

1895.

Ἐν Ἀθήναις, 19 Φεβρουαρίου.

Ἀριθ. 8.

ΣΚΑΡΑΒΑΙΟΙ ΚΑΙ ΤΕΡΡΑΚΟΤΤΕΣ

5

ΕΡΥΚΙΝΗ

Οσα καρδιά τὰ νερὰ τῆς Μεσογείου σχίζουν
Σὰν πελιστέρια ὀλόδασπρα διπλώνουν τὸ φτερό των
Μπρόσις σου, Ἐρυκίνη. Καὶ, ξανθὴ μπτέρα τῶν Ἐρώτων
Σὲ σὲ λιβάνι ἄγνο, στὶς Κόρες σου χρυσὸν κομίζουν.

Καλὸς ταξίδι, ὅ Εὔπλοια, τοὺς δίνεις κι' ἀρμενίζουν
Πρίμα μὲ τὸ βοριὰ καὶ πάλι πρίμα μὲ τὸν νότον.
Στὴν ἀγωνία τῆς τρικυμιᾶς δὲ χύνουν τὸν ἰδρό των
Καὶ τάγαθά, στὰ πέρατα τῆς γῆς ποὺ θισαρίζουν.

Τόρα γυρνᾶ φαιδρός ὁ ναύτης κι' ὁ καραβοκύρης
Καὶ πρὶν σιμώσῃ ὀλότελα τὸ πλοϊο, ἐκεῖ στὸ βράχο
Τοὺς περιμένουν ἡ Μαργά, ἡ Γαλανθίς κι' ἡ Φλύρις.

— «Πολὺ Μαργά μου σ' ἀγαπῶ — μ' ὅσπες καρδιὰ μοῦ μένει —
Γιατί, ἔτσι πάντα βοηθὸ τὴν Ἀφροδίτην νάχω,
Τῆς κόρης μοιάζεις ποὺ πιστὴ στὴν Ἰυδρὸ μὲ προσμένει».

6

ΤΑ ΡΟΔΑ ΤΟΥ ΗΛΙΟΓΑΒΑΛΟΥ

Σοῦγραψε ροδοθάνατο ὁ τριμερούσω ἡ Μοίρα!
Πὲ τὸ στερεὸν τραγούδι σου, ἀγλύκαντη καρδιά,
Κι' ὅλο ἀνεβαίνει ἀκράτητη ἡ μυστικιὰ πλημμύρα,
Ποὺ ἀφοίζει μὲ ροδόφυλλα καὶ πνίγει μ' εὐωδιά.

Ποιὸς σὲ εἰπε νεκροθάλασσα ἀτάραγη καὶ στεῖρα,
Κῦμα, ποὺ σώνεται κουφὸ στὴν ἄκαρπη ἀμμουδιά;
Καὶ σύ σ' σαι—στρῶμα ἐνὸς φτωχοῦ μιανῆς νυχτιᾶς πορφύρα,
Γιὰ τὴν ζωὴν μου ὀλάκερο μιὰ ἐρωτικὴ βραδιά.

Ηλθε ἡ ἀράθυμη ψυχὴ σ' ἀκρογιαλὶα κ' ἐστάθη,
Οπου φεγγάρι ἀπόκρυφο τραβάει φυρονεριά,
Καὶ τὴν ξεσέρνει, ἀνίδεν, στὴν θάλασσας τὰ βάθη.

Μὰ δὲν σοῦ βαρυγγώνυμεν, Ἀγάπη, οὐδὲ ἐκεῖ κάτου,
Κι' ἄν στὴν καρδιά της σκόρπισες μὲ τόσην ἀπλοχεριά,
Τὰ ρόδα τοῦ Ἡλιογάβαλου, τὰ ρόδα τοῦ Θανάτου.

7

ΑΠΑΜΗ Η ΒΑΡΤΑΚΟΥ

Πλάι στὸ Δαρεῖο κάθεται ἡ μάργελη ἡ Ἀπάμη,
Κ' ἐνῷ τοῦ λύν' ἡ ήδονὴ τὰ γέρικά του γόνα,
Τόνε χτυπάει στὸ μάγουλο μὲ ρόδινη παλάμη
Καὶ τἄλλο χέρι ἀπ' τὴν κορφὴν τοῦ παιρίνει τὴν κορώνα.

Μέρα γι' αὐτὸν καλοκαιρὸν μὲς σὲ βαρὺ χειμῶνα
Ο, τι τὸν κάμη γίνεται καὶ θέλει δι, τι τοῦ κάμη
Τόνε πεθαίνει ἐνῷ τὸν ζῆ, παραμυθιοῦ γοργόνα
Ποὺ ἀπ' τὸ γαῖμα τῆς καρδιᾶς στερονὸ βυζαίνει δράμη.

Συίγει ἡ τρίχα τῶν μαλλιῶν ἡ φλουροκαπνισμένη
Μ' ἀσπρὰ μαλλιά· τὴν μέσην της τὴν χαμπλοζωσμένη
Γέρου τὴ σφίγγει ἀγκαλὶα κι' ἀτίμπτο ζουνάρι.

Τόρα στὰ μάτια τὸν θωρεῖ βαθιά, σὰν νὰ ρουφάει
Μὲ τρελλὸ πόθο ποιητοῦ τάνεγγιχτο φεγγάρι:
Βλέπει στοῦ Γέρου τὴ μορφὴ — τὸ γυιό του πάγαπάει.

8

ΦΛΩΡΑ ΜΙΡΑΜΠΙΛΙΣ

Νεφελοκόβ' ἡ συννεφιὰ κ' ἥλιος χρυσὸς προβάλλει,
Σκορπάει τὴν ἄχνη πῶκρυσθε τοῦ ἐρωτεμένου κόσμου,
Τὰ τόσα τὰ γυπτέματα, τὰ τόσα χλωρὰ κάλλη·
Εἴμουν τυφλὴ κι' ἀνάβλεψα, τυφλὴ καὶ σ' εὔρα φῶς μου.

Περίσσια, Ἀγάπη, ἡ χάρις σου κ' ἡ δύναμις μεγάλη·
Στὴν ἀβασίλευτη ὄμορφιὰ πάναστησες ἐμπόρος μου,
Σ' αὐτὴν, πάνοιγεις, τὴν θεομή κι' ἐρωτικὴν ἀγκάλη
Σφαλῶ τὰ μάτια κι' ἀθελα μὲ σίχτει ὁ λογισμός μου.

Ας ελθη ό Χάρος! σε ξανθούς κι' άζαρωτους κροτάφους
Το κρουσταλλό του δάχτυλο νά γγίξη τόρα πρέπει,
Πού νά βαστάει τόνειρο βαθιά και μές στούς τάφους.

Γιατί μέ πόνο, στά βαριά τὰ χρόνια, δίχως πόδο,
Χωρὶς ἀγάπη, ἀσπρόμαλλον ό νοῦς γρηγά μὲ βλέπει
Σέ σταχτοπαίαλη γωνιά, σ' ἀνέμην ἐμπρόσις, νά κλώθω.

Θ

ΚΡΙΝΟΣ ΚΑΙ ΨΥΧΗ

Ψυχὴ φρουμάζει, κόκκινη ψυχὴ σὰν Αἴμοστάτης!
Στρῶμα ζητάει τοῦ ὕπνου της τὴν μυροφόρα ἀγκάλη
Κρίνου, ποὺ περιγρύζει μὲ τάναφτέριασμά της,
Κρίνου, πόζει γι' αὐτὴν κλειστὰ τάνεσυρτά του κάλλη.

Τέτοιος και μές στὴ σιγαλιὰ τῆς νύχτας τῆς δροσάτης
Σὲ Σὲ πετάει δλόψυχος κι ό λογισμός μου πάλι.
Μή δοῦ ταράζει τὰ δνειρά; κι ἵσως θαρρεῖς ό μπάτης
Πῶς δοῦ χαϊδεύει ἀνάλαφρα τὸ ὡραῖο σου κεφάλι;

Θὰ σ' ἀνανοιώσει ἡ φλόγα του στὸ πιὸ γλυκό σου βύθος
Πού να μαγιωμένη ξάπλωσε βραδιὰ στὸ ἀγνό σου στῆθος,
Κάτω ἀπ τὰ πεῦκα τὰ παλιὰ να κάπου σ' ἔργο φράχο.

12 Φεβρουαρίου

Συζητήσεις πολλὰς και σχόλια ποικίλα
Σὲ προκάλεσε παρὰ τῷ ἀθναϊκῷ τύπῳ ἡ
ἀπόλυτις τοῦ τέως καθηγητοῦ τῆς Ἀρχαιολογίας ἐν τῷ Ἐθνικῷ Πανεπιστημίῳ.
Ἄληθὲς εἶνε ὅτι εὔρεθησαν και ἀνθρωποι
χαρακτηρίσαντες ως ἀκατανόμητοι τὸν
τὸν πρᾶξιν τοῦ κ. ὑπουργοῦ τῆς Παιδείας.
ἄλλ' εἶνε ἐπίσης ἀληθὲς ὅτι οἱ κοινὴ γνώμη
δύσφωνος ἐπεδοκίμασε τὸ διάβημα και
ἐχαιρέτισεν αὐτὸς ως οἰωνὸν συστηματικῆς
ἐργασίας, μελλούσης νά ἐξαλείψῃ δλίγον
κατ' δλίγον δλους τοὺς ωρίους, τοὺς
ὅποιους ἐνεκόλαψεν ἐκάστοτε ἐπὶ τοῦ Πα-
νεπιστημίου να πολιτικὴ διαφθορὰ και να
ἀδυνειδοσία.

Και τὸ πρῶτον τοῦτο διάβημα ὑπῆρξεν
ἀρκετὰ γενναιον και ἀποτελεσματικόν. Ἡ
κατοχὴ τῆς ἔδρας τῆς Ἀρχαιολογίας ὑπ'
ἀνθρώπου μη γνωστοῦ εἰς τὴν ἀρχαιολο-
γικὴν ἐπιστήμην παρὰ ἔξ ἐνὸς ἄρθρου τὸ
ὅποιον εἶχε δημοσιεύσει ἀλλοτε εἰς τὸν
«Εἰκονογραφημένην Ἐστίαν» και μιᾶς
συντόμου ἐπιστημονικῆς διατριβῆς ἐπὶ
καθηγεσίᾳ γεγραμμένης ἐπὶ παχεὸς χάρ-
του και μὲ μεγάλα γράμματα, διὰ νὰ κερ-
δίζῃ ὅγκον και ἔκτασιν, — ἔργα και τὰ δύο
ξένα, ἀπατηλῶς οἰκειοποιηθέντα, ως ἀπε-
δείχθην ἥλιου φαεινότερον, — ἀπετέλει αὐτὴν
καθ' ἑαυτὴν σκάνδαλον τὸ ὄποιον βαρέως
ἔφερεν οἱ μόνον ὁ παρ' ἡμῖν ἐπιστημο-
νικὸς κόδιμος, ἀλλὰ και οἱ κοινωνία δλό-
κληρος ἐπρεπε δὲ νὰ εὐρεθῇ ἐπὶ τέλους
ὁ ὑποστρογός, ό ἔχων τὸ θάρος νά το πα-
τάξῃ κατακέφαλα. Ὁ κ. Ἀγγελος Βλά-
χος εἶνε παροδικὸς εἰς τὸ ὑπουργεῖον
τῆς Παιδείας. Αἱ προσερχεῖς βουλευτικαὶ
ἐκλογαὶ, αἱ ὅποιαι θὰ φέρουν ἀλλον Κυ-

Κι ἀν κατὶ μάθης γύρω σου θερμὰ νὰ φτερουγίζῃ,
— Μὲ οὐδ' ὅσον ἥχο θ' ἀκουες σὰν ξένο αὐτὶ βουτίζει —
Θὰ πῆς, τὸ χέρι φέροντας στὸ μέτωπο: «Τί νάχω;»

10

ΥΠΝΟΥ ΓΕΛΙΑ

Ψυχὴ ἀλαφοῖσκιωτη και νεραΐδοπαριμένη,
Πόχεις λουστῆσ' ἐξωτικιὰν και γάργαρον ἀνάδρα,
Ποὺ ξύπνια δνειρεύεσαι και λαγοκοιμισμένη
Κόκκινα βλέπεις τὰ χλωρὰ και κάτασπρα τὰ μαῦρα,

Μὲ τὴν Νουφρὸν — σὲ πράσινο διωρίτη σκαλισμένη
Μὲ φλέβες ἄλικες — ἐχθὲς και πάλι σὲ ξανάρα,
Τάκραχτα τὰ μεσάνυχτα, νὰ εῖσαι ἐρωτεμένη
Μ' δλην τοῦ ἥλιου τῆς Κιμὶ τὴν φλόγα και τὴν λαύρα!

Και ξύπνια στὰ πέτρινα τὰ χείλη της νὰ βάλω
Φιλί, σὰν ψυχομάχημα ἀμαρτωλοῦ μεγάλο,
Μ' ἔξαφνα γέλιο ἀκράτητο τῆς σπαρταράει τὸ σῶμα.

Φεύγεις δι βραχνᾶς ποὺ πλάκωνε τὸ βάρυπνο στομάχι,
Ξυπνῶ, κι ἀκούω τὸ γέλιο μου ἔτσι νὰ τρέχῃ ἀκόμα,
Σὰν τὸ κρεμαμένο νερὸν ἀνάμεσ' ἀπ τὰ βράχη.

ΓΡΥΠΑΡΗΣ

ΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΠΛΩΡΗΣ

ΚΑΚΟΣΗΜΑΔΙΑ

— Τί κάνεις αὐτοῦ, μωρέ! μοῦ θωνά-
ζει ὁ καπετάνιος.

— Μία κουκουβάγια κάθεται στὴν κόφα.

— Κουκουβάγια! . . . λέγει μὲ χριστιανούς και τρομασμένη φωνή, λές και ἀκουσε πῶς ήταν ὁ διάβολος.

Ἐσηκώθηκεν ἀπὸ τὴ θέση του εὐθὺς κ'
ῆρθε νὰ ιδῇ τὴν κουκουβάγια. Ἄλλα τὸ
πουλί, καθὼς ἐσήκωνα τὸ χέρι μου νὰ τοῦ
τὸ δείξω φροῦ! . . . ἔκαμε κ' ἐπέταξε πέρα.
Ο καπετάν Κρεμύδας ἀκολούθησε γιὰ
κάμποση ωρα τὸ τρεμουλιαστὸ πέταχμά
του κ' ἔπειτα, σὰν νὰ μὴν εἶχε δύναμι: νὰ
πάρῃ πάλι στὴ θέση του, ἐκάθησε σωρὸς
ἀπάνω στ' ἀμπάρι. "Εμεινεν ἐκεὶ μὲ τὸ
κεφάλι σκυμμένο γιὰ κάμποση ωρα" ἔπειτα
βλέποντάς με κατάμυματα εἶπε μὲ μισο-
κομμένη φωνή.

— Κακοσημαδιά, μωρέ παιδί: μεγάλη
κακοσημαδιά! . . . Εἰδες τὸ ἀτιμο νὰ πάρῃ
τὰ ζερβά! . . . "Αν πετοῦσε δεξιὰ θὰ εἰ-
χαμε καλὸ ταξεῖδι: μὰ τόρα κακὰ σημάδια.
Γιὰ σ' ἐμάς γιὰ στὸ σπίτι κάτι κακὸ θὲ νὰ
γένη!" . . .

Νὰ σου εἰπῶ, κ' ἐγώ ἐκείνη τὴν ωρα
τὰ ἔδια ἐσυλλογίζόμουν. Ἡ κουκουβάγια,
λέγει, ἡταν πρὶν γυναικα, ἀκρυβοθυγατέρα
και ἀδερφὴ τῶν ὄχτω παιδιῶν και τοῦ
Κωσταντῆ. Ἡ μάνα της τὴν εἶχε μὴ
στάξη και μὴ βρέξη.
Στὰ σκοτεινὰ τὴν ἔλουζε στ' ἀφεγγα τὴν ἐπλέκε,
στ' ἀστρι και τὸν αὐγερινὸ ἔφτιανε τὰ σγουρά της.

— Οταν ἔγεινε δώδεκα χρονῶν ἦρθαν προ-
ξενητάδες και τὴν ζητοῦσαν νύφη μαρουά,
στὴ Βασιλῶνα. Ἡ μάνα και τὰ ὄχτω
ἀδέρφια δὲν ἦθελαν νὰ δώσουν τόσο μα-

* * * Ιδε σελ. 51.

Γρ. Ξ.